

Előfizetési ár:

Félsz évre . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, felhívások ide intézendők.

SZERKESZTŐSÉG
Uri-utca 139. szám.

SZENTÉS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR és GAZDÁSZATI HETILAP.

Megjelen minden szombaton.

Hirdetési árak:

3. hasábos petisorsórt egyszeri hirdetésnél 20 kr., kétszerinél 15 kr., háromszorinál 10 kr. számítatik.

„NYILTÉR”
minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásnál 30 kr.

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el.

Szentés, 1884. április 12.

Minden életre való eszme, legyen az szellemi avagy anyagi életszükséget pótolni hivatott, legyen az hittársadalmi avagy politikai, a nagy népek életében, habár lassan, de elébb vagy utóbb határozott tárgyas alakot ölt.

A kereszténység — az emberiség nagy részének — isteni kijelentésből fakadt nagy eszméje, közel két ezred éve lett már tárgygyá, s lett méltán az állami s társadalmi eszmeirányok egyedül jogszerű vezérévé.

Századunk jelen szakának uralgó eszmevilágában nem egy üdvös és káros irány tör utat s követel létjogot; azonban fájdalom! ez eszmeirányokból talán nagyobb azok száma, melyek a népek társadalmi szabadelvű s nemesebb érdekei ellen küzdenek, — nagyobb azok száma, melyek művelt századunk eszméi s gyakorlati nagy vívmányait — az anyaguralom bomlasztó s pusztító fegyvereivel megsemmisíteni készülnek.

Azonban vigasztalódjunk s bizzunk, e tünetmények nem újak! Az élet tanító mestere, a történelem, beszél ilyenekről. Ha felnyitjuk sárgult lapjait, úgy találjuk, hogy az emberiség javát — néptestenként avagy egyetemben — célzó nagy eszmék első képviselői az ő hajdan s a későbbi időben is többnyire elbuktak koruk sötétsége s önző érdeke ellen nemesen vívott egyenletlen harcban, — de megtaláljuk azt is ott, hogy hirdett igazságuk dicsően feltámadott.

Száműzte Athen népe mindenható szava az emberi igazság példányképét, az ő világ egyik legigazságosabb emberét Aristidest! Sokratesnek, kora legtisztultabb nagy szellemének, bürökméreg kelyhet nyújt saját hazája! Cicerót, a nagy múltú Róma klasszikus műveltségének hozzánk áttündöklő csillagát, nem saját honának érdektől vezetett gyilkos vasa döfte-e át? De nem haltak meg! Föltámadtak!

A keresztény vallás világalakító megalapítójának, az isteni mesternek Jézusnak, nem Judás áruló csókja szerezte-e a gyászos Golgotán a tényleg elszomorító emlékü, de nagy eredményű isteni martyrság keresztalálát? Isteni erejéből dicsőültebben támadott fel!

Keserű emlékü, de mindamellett fényes lapjai ezek az emberi nem nagy történelmének; mert megtudjuk azokból, hogy az isteni Martyr hirdett eszméiből s véghezvitt cselekedeteinek hatalmas erejéből támadt fel fényesen az Evangélium nagy népe, mely ma szentel a feltámadás nagy emlékének buzgó Husvét ünnepet.

E nagy ünnepnap emlékéből merítsünk erőt fölvilágosult századunk borongó láthatárán föltűnt sötét felhők villámainak elhárítására! Ma napság az emberi elmékben ellentétesen forrongó eszmeáramlat már-már utat tör, ki nem térhetünk előle, le kell majd számolnunk előidézett cselekvényeivel!

Azonban a feltámadás élő hite mellett elfúhat felettünk az anyagelviség hervasztó szele, csak sorakozzék erő erőhöz, vallásos igaz hit igaz hithez, tiszta erkölcs tiszta erkölshöz! Vesse meg beteges korunk a léhát, távolítsa el a társadalom testéből munkás keresztényi szeretettel a tudákoság már-már megizmosodott álarcsait! Kerülje Péter okosságával, tapintatával s erős hitével az álés félműveltség hamis apostolait!

A feltámadás szent ünnepe nagy emlékének alkalmából sorakozzék igaz elvhűség igaz elvhűséghez, igaz szabadelvűség igaz szabadelvűséghez, s végül jellem jellemhez! Ekkor aztán feljogosult századunk jelen szakának társadalmi borongó láthatára mihamar kitisztul a nemes küzdelem folytán, „Saul megfordul, lesz belőle Pál.”

Kiket választunk tisztviselőnek?

A f. hó 7-ére kitűzött városi képviselőválasztás a kellő rendben ment végbe. A képviselőtestület ki van egészítve részint ismételten beválasztott régi gárdistákkal, részint új képviselőkkel, új emberekkel, s most nem marad egyéb hátra, mint megállapodásra jutni az egyes tisztviselői állások lelkiismeretes betöltésére.

Csak képzett, munkás és becsületes tisztikar nyújt bizonyítékot arra nézve, hogy a város ügyei nem kerülnek zátonyra, sőt ellenkezőleg, a város jövő boldogságára nézve mintegy zálogul szolgál. Akadnak polgárok, kik képviselői mandatumuk elnyeréséért sokat fáradoztak, talán csak azon kis kitüntetés végett, hogy polgártársaik bizalmával dicsekedhessenek. Pedig a mi meggyőződésünk az, hogy inkább félve, remegve kellene elf.adni ezen mandatumot, ha komolyan meggondoljuk, mily fontos feladat vár egy városi képviselőre. Nem akarjuk most ez alkalommal hosszasan részletezni a képviselő fontos hivatását, hiszen elegendőnek tartjuk, ha a külsőben álló tisztújítás komoly aktusára utalunk. Lehet-e terhebb, a legnagyobb lelkiismeretességgel megkívánó kötelességet még csak gondolni is, mint a milyen az, hogy kit bizzunk meg a város ügyeinek vezetésével, egy 30,000 lélekből álló város jövő sorsán való munkálkodással? S ha a képviselőtestület nem komolyan tölti be hivatását, ha csupán a rokon- vagy ellenszenv-vezeti eljárásában, lehet-e kilátásunk arra, hogy jóra való tisztikart választunk? És ha méltatlánokra adjuk szavazatunkat, kire esik a vád nehéz súlya? Talán magára a tisztú karra? Bizony első sorban a képviselőkre, kik ez esetben vagy könnyelműen jártak el, vagy olyanokra adták szavazataikat, kiket nem ismertek, — ez esetben pedig azt mondhatja bárki róluk, hogy a polgárok bizalmát nem érdemelték meg.

A midőn tenát a képviselők a tisztújítás külsőben állanak, nem tartjuk fölöslegesnek azon kérdés fölvetését: kiket választunk tisztviselőnek?

Rövid s határozott választunk ez: képzett, munkás és becsületes férfiakat.

A képzettségre nézve felvilágosítást nyújt nekünk a kvalifikációról szóló törvény, s a legutóbb tartott városi közgyűlés határozata, mely azt mondja, hogy nagyobb megszorításokat nem kíván érvényre emelni az egyes tisztviselői állások betöltésénél. Múlt számunkban éppen a kvalifikációról értekezünk s kétféle kvalifikációt különböztettünk meg u. m. elméletit és gyakorlatit; az elméletit igazolja a tudományos képzettség, a gyakorlatit a tényleges hivataloskodás.

Ha tehát az első kelleket, a képzettséget figyelembe vesszük, vezérelünk az, hogy akár elméleti, akár gyakorlati kvalifikációval bír az illető, ha tényleg hivatalban volt s kötelességét hiven s pontosan teljesítette, az illető továbbra is maradjon hivatalában. De megtörténhetik, hogy valamely állásra két új ember pályázik; az egyik bizonyítványokkal tudja kimutatni képzettségét, a másik semmivel — kell-e bővebb magyarázat, hogy kire adják a képviselők szavazataikat? Tegyük szívókre kezűket, s a lelkiismeret csalhatatlanul fog megszólalni; nem szabad tekinteni sem barátságára, sem rokonságára, hanem arra, vajlon két vagy három jelölt közül ki nyújt legtöbb biztosítékot arra nézve, hogy a hivatalra csakugyan érdemes.

Joggal kívánhatjuk a tisztviselőtől, hogy ne csak képzett, hanem munkás is legyen. Akár egyenlő képzettségűek, akár elméletileg vagy gyakorlatilag képzett jelöltek közül kell választani, annak adjuk szavazatunkat, a kit munkás, szorgalmas embernek ismerünk. Mit ér a tudományos képzettség, ha az illető csak kényszerűségből, feljebbvalói folytonos unszolására s figyelmeztetésére

fog hozzá a munkához? Mit ér valakinek bármilyen képzettsége, ha a hivatalos teendőket csak mellékes dolognak tekinti s muladékosága miatt a legfontosabb, legsürgősebb ügyek elintézetlenül maradnak? Azért inkább a középszerű tehetségű, de szorgalmas jelöltre adják a képviselők szavazataikat, mint olyanra, ki szép tehetsége mellett dolgozni nem szeret, nem akar.

De nem elég, hogy a tisztviselő képzett és munkás legyen, szükséges még egy harmadik kellek is, a becsületesség. A tisztviselők egyszerűs mind a városi vagyion kezelői. Nem egyszer volt alkalmunk tapasztalni, hogy lelkiismeretlen emberek bizattak meg a legfontosabb ügyek kezelésével — fiatal, meg nem állapodott koru s jellemű egyénekkel töltesse be nem egy fontos hivatal s ez csak onnan ered, hogy az illetőt nem saját ajánlatos jellem, hanem mások ajánlása folytán választották ismeretlen létére hivatalnoknak. De nemcsak a pénzkezelésnél, hanem az adókirovásnál s a legutolsó irnokvágnál is megkívánjuk a becsületes jellemet. Hallottunk panaszokat nem egyfelől egyik másik alsóbb rendű tisztviselő eljárása ellen a felvilágosítást kérő felekkel szemben — nem akarjuk ezt hővebben részletezni, de biztosíthatunk mindenkit, hogy amint egyfelől a tisztviselői állás tiszteletbentartásáért harcolunk másfelől a közönség érdekeit is védeni s a bárhol felmerülő bajok gyökeres orvoslását követelni fogunk.

Végül még azon figyelemzést mintegy megújítjuk, hogy a kinek eddig más tisztességes foglalkozása s megélhetési módja volt, legyen az iparos vagy gazdálkodó, az ne aspiráljon hivatalra. Hiszen annyi a tudományosan képzett ember, hogy azoknak sem lehet hivatali juttatni, már pedig a tudományosan képzett ember éppen azért fáradozott, hogy hivatala után éljen.

Ez a mi szerény véleményünk a tisztviselői állások mikénti betöltésére nézve.

A békés-bánati ref. egyházmegye közgyűlése H.-M.-Vásárhelyen.

Folyó hó első három napján tartotta H.-M.-Vásárhelyen a békés-bánati ref. egyházmegye évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tulajdonképen Békésre volt kitűzve, de mivel a per alatt lévő békési papválasztási ügyben is kellett itéletet hozni, sokkal célszerűbb volt azt a kérdést másutt tárgyalni. Mindazáltal a békési papválasztási ügy nem került elő a gyűlésen, mert az előzetes vizsgálatot időközben megejteni nem lehetett.

A szokásos isteni tisztelet végeztével a gyűlés egyházi s világi tagjai a főgymnásiumi nagyteremben mentek át, hol Szabó János esperes imádsággal nyitotta meg a tanácskozást. Első sorban Pap Mihály gyulai lelkész és Fekete Márton csongrádmegyei főjegyző mint az egyházmegyének ujjonnan választott tisztviselői hivatalukba feleltek.

Az esperesi jelentésből kitűnt, hogy e nagy kiterjedésű egyházmegyében az egyházi élet általában rendezett állapotban van. Az országos közalap ügye általában kellően felkaroltatott s három egyház akadt csupán, hol az nagyobb ellenszenvvel fogadtatt, e három egyház M. Berény, Sámson és Vésztő. A jelentés azon reménynek ad kifejezést, hogy ezen ellenszenvű egyházak is helyre hozzák hibáikat s nem várják be a törvény-szigorát, mely különben ellenük alkalmaztatni fog.

Az egyházmegyei levéltár rendezésére, melyet Szeremlei J. lelkész vezet, ez evre is fölvetett a kívánt összeg. A Fábiansebestyéniek azon kérelme, hogy ők a szentesi egyházi adó fizetése alól mentessenek föl, mert külön polgári adóközséget képeznek, elvetett. Csongrád, Mindszent és Szegvár ref. lakosai is a szentesi ref. egyházhoz csatoltatnak. Filó János szentesi lelkész, ki a szentesi ref. egyháznak árvaház számára egy értékes ház és beltelket ajándékozott, valamint a makói egyház azon nemeslelkű gondoskodása, hogy a hozzá csatolt m.

csanádi leányház számára egy házhely földet vásárolt, — örömmel vétettek tudomásul. Nagyobb iskolaépítkezések engedélyeztettek Gyomának 48,000 frt erejéig, Szentesnek, F. Gyarmathnak stb., — egyéb egyházak pedig szorgalmaztatnak új iskolák állítására. A ref. kóvácsbázi egyháznak, mely templomot akar építeni, a kéregetés meg nem engedtetett, arra való lévén a közalap, hogy a szegény egyházak abból segíeytessenek. Azonkívül még fontos határozatok hoztak a konfirmációi oktatásnak a lelkészek által való teljesítésére, az egyházi tisztviselők javadalmazását képező időken tett beruházások megváltására vonatkozólag, továbbá az egyházmegyei tanácskozási ügyrend s a szegények és árva felőli gondoskodás ügyében. Megemlítendő még, hogy az egyházmegyei törvényszék ez alkalommal Nagy Bálint hmvásárhelyi volt segéd elkészít feljebbvalói irányában tanúsított makacs engedetlenségeért lelkészi jellegetől megfosztotta, Csenki Lajos újitcai tanítót pedig hivatalára való alkalmatlan voltáért a tanítóságból kitette. Mindkét ítélet felebbitetett. Ezzel a közgyűlés véget ért.

FELHÍVÁS

Magyarország állattenyésztőihöz az 1885-ik évben B-Pesten tartandó országos állatkiállításokban való részvételre.

Az 1885. évi országos általános kiállítás alkalmával következő állatkiállítások fognak megtartatni:

1. Baromfi, tengerinyul és ebkiállítás, május 5-től 10-éig.
2. Hizottszarvasmarha- és juh-kiállítás május 17-től 24-éig.
3. Tenyészhuh-kiállítás május 20-tól 30-áig.
4. Méhkiállítás augusztus 20-tól 30-áig.
5. Tenyészsertés kiállítás, szeptember 1-től 8-áig.
6. Hizósertés-kiállítás, szeptember 1-től 18-áig.
7. Tenyészszarvasmarha-kiállítás szept. 1-től 10-éig.
8. Lókiállítás október 3-tól 10-éig.

Alkalmam lesz tehát nyújtva arra, hogy Magyarországon minden egyes állattenyésztési ágának tükrét bemutathassuk ezen különböző kiállításokon.

Ha elfogadjuk azt, — a mit tagadni alig is lehetne, — hogy összes közgazdaságunk előfijának törzsét a mezőgazdaság képezi, s hogy ezen törzs állapotától függ a korona, az ipar, az iparok hatalmas, erőteljes fejlődése, mely nélkül nem virulhat buján a lombsátor — a kereskedelem, — s nem hozhat dús gyümölcsöt az egész fa; úgy nem fogjuk tagadhatni azt sem, hogy a törzsnek — a mezőgazdaságnak eltető gyökérzetét Magyarországon az állattenyésztés képezi, — ezen közgazdasági tényező állapota a legnagyobb figyelmet érdemli.

Ha tehát az 1885. évi országos általános kiállítás meg akarjuk ismerni magunk, s meg akarjuk ismertetni a külfölddel Magyarország teljes közgazdasági és kulturális képét, úgy iparkodunk kell első sorban az előfa gyökérzetének, az állattenyésztésnek hű és teljes tükrét bemutatni.

Az alkalmat erre megadja a kiállítás országos bizottsága a fent részletezett állatkiállítási program megalkotásával. — De ez csak tres keret, melynek díszes betöltésére első sorban a magyar gazdák, a magyar állattenyésztők vannak hivatalva.

Hazaifias kötelességet teljesít tehát minden egyes tenyésztő, ki részvétele által elősegíti a vállalat sikerét. De szerencsére oly hazafias kötelesség ez, melynek teljesítése nem csak erkölcsi elismerésre, vagyis a kiállításon való kitüntetésre nyújt kilátást, hanem a tenyésztérmékek könnyebb és jobb értékesíthetőségének ez uton remélhető előmozdítása által úgy az összes magyarországi állattenyésztésnek, mint az egyes kiállítóknak anyagi hasznot is biztosít.

Országos állattenyésztésünk minősége nagyot haladt az utolsó két évtizedben, az kétségtelen; de e haladás tényleges haszoneredményének egyik fő csök-

kentő oka az, hogy a termelő és fogyasztó közönség egymással nem lépett még eddig közvetlen érintkezésbe; hogy magunk sem ismerjük eléggé termelési forrásainkat és fogyasztó köreinket.

Hány eset van arra, hogy a gulyát tartó gazda jó áron kívánna tenyészbikát, vagy üszöket venni s nem tudja, honnan akkor, mikor a szomszéd, vagy a harmadik vármegyében vevőt keres gulyabeli bikáira, vagy üszőire a másik tenyésztő.

Hányszor kívánna nyugati fajtaú tehénésztét friss vér beszerzése által megújítani vagy szaporítani az előre törekvő gazda s kénytelen ez iránt a kormányhoz fordulni előtte ismeretlen állatok beszerzéseért akkor, midőn egészen saját ízlése és tenyészterve szerint válogathatna esetleg más tenyésztők eladó anyagában — ha e tenyészteket ismerne.

Igy vagyunk a juhtenyésztés terén is, hol a meglevő tenyészanyagunk megismerése, valamint a finomgyapjú és az újabb mindinkább tért foglaló hustermeles és idegen fajtaúknak alkalmazása tekintetében is minden megvitatásnál mérvadób meggyőződés fogunk szerezhetni az általános juhkiállításon, ha hazai juhtenyésztőink minél számosabb bejelentések által az elért eredményeknek ép oly tanulságos képet fogják nyújtani, mint a mily tág tanulmányozási alapot reményünk nyújthatni gazda közönségünknek a külföldi juhok kiállításában.

S ha nagy fontossággal bír a kiállításnak már ezen oldala is szarvasmarha- és juhtenyésztőinkre, bizonyára nem kicsinyendő rájuk nézve azon haszon sem, mely úgy hizott állataiknak, mint egyéb tenyésztermékeiknek a kiállításon megjező fogyasztók és közvetítők előtti bemutatásból háromolhatik.

A sertésenyésztés, mely az országban oly nagy lendületet nyert, bizonyára szintén csak újabb hasznot hozhat a kereskedés göcönjén, Kőbányán tartandó és nagyszerűnek ígérkő sertéskiállításból annyival is inkább, miután épen ott lesz alkalmuk a külföldről megjelenő tenyésztők, kereskedőknek és kormányképviselőknek meggyőződni arról, hogy az utóbbi időben ott életbe léptetett állategészségügyrendőri intézmények Magyarországot és különlegesen Kőbányát tették Európa legbiztosabb sertésvásárvá; s hogy a legkülönbözőbb országok és vidékek számos fajtáját miként gyűjtik e nagyszerű központba egytűvé a magyarországi sertés-kereskedés hatalmas szervezete.

A baromfikiállítás, ha kellő számú és minőségű bel- és külföldi bejelentések által sikere biztosítva lesz, hivatalva volna országos baromfi-tenyésztésünk terén korszakot alkotni. — Ez azon, nálunk még nem eléggé méltányolt, sőt oktalannul kicsinyelt tenyésztési ág, mely helyes kezelése esetében aranyrá változtatja a befektetett fillért.

Ha e kiállítás tanulsága által előmozdítjuk és terjesztjük a baromfi-tenyésztés okserű kezelését hazánkban; ha megmutatjuk e kiállításon a külföldi fogyasztóknak baromfi-tenyésztésünk termelőképességét; milli ókkal szaporíthatjuk ez által kereskedelmi mérlegünkben a kivitel őszzeget.

Melheseti kiállításunk bizonyára szintén sok hasznot és tanulságot fog nyújtani azoknak, kik mezei gazdaságunk ezen házi ipara iránt érdeklődnek s alkalmat fog nyújtani mind a szakértőknek, mind pedig a méheszet kedvelőnek arra, hogy az e téren hasznosaknak bizonyult újabbkori találmányokat és eljárásokat megismerhessék, a mi annyival inkább kívánatos, miután ezen eddig hazánkban nem eléggé méltányolt állattenyésztési ág a legszegényebb földmives gazdák körében is hivatalva volna az anyagi jólétet eltűnő csekély beektetések alapján emelni.

Az ebkiállítás — míg egyreszt a külföldről várható részvétel esetén alkalmat fog nyújtani a különböző fényűzési, vadász és házörző ebek kedvelőinek és tenyésztőinek biztos vér beszerzésére, úgy másrészt megállapíthatja a hazánkban létező különböző anyag megismeretése által az oly szükséges törzskönyvezést és behizonyított képesség szerinti tenyészést.

magunk. Lásuk tehát, mit tett, hogy fáradozott már eddig is Adamné asszony országos kiállításunk érdekében s tanuljuk meg tőle az első polgári erényt, az igazi hazaszeretetet.

Beszéljen helyettünk ez ügyben a Pesti Napló párisi levelezője, kire Adamné asszony bizta volt a tervet, miképen lehetne legcélszerűbben Franciaországban eljárni a magyar országos kiállítás előmozdítása érdekében. Fődolog volt, egy bizottság alakítása s itt Adamné asszony a vezérszerepet magára vállalta. Adamné asszony további eljárását a Pesti Napló párisi levelezője így adja elő.

Azóta elmúlt két hónap, s noha Adamnével többször volt szerencsém találkozni, az íródom nem említett semmit a magyar kiállításról s legfőljebb foglalkoztunk a Magyarországra való utazás részleteivel. Elutazása előtt pár nappal magához hivatott.

— Tudja, miért hívtam? — kérdezé.

— Már nem utazik Budapestre, ugy-e? — kérdém. — Dehogy nem utazom, így folytatás, hanem csak tudósítani akarom, hogy én azóta erősen foglalkoztam az 1885-iki magyar kiállítással. Eleinte titokban akartam tartani, de talán jobb, ha megmondom; ime, itt vannak a levelek, olvassa el.

— Asszonyom, megengedi, hogy használjam? — kérdém meglepetve.

— Azért adtam, — volt a felelet. És amit kaptam, az valóságos kincs.

Azt hiszem, hogy kellemes dolgot teszek a t. olvasónak, ha a gazdag levél-gyűjteményből, a mely még most is kezeimben van, néhányat a magyar közönség tudomására hozok.

A levelek mind a magyar kiállításra vonatkoznak. Ime néhány levél:

„Tisztelt asszonyom! Örömmel fogadom el a ma-

Ha az októberi lóversenyek idejére tervezett nemzetközi lókiállítást utóljára említjük fel, ezt bizonyára nem azért tesszük, miúta ettől legkevesebb eredményt váránk; sőt ellenkezőleg azt reméljük, hogy ezen kiállítás fog az országnak legnagyobb anyagi hasznot hozhatni.

Kétségtelen, hogy ezen államilag is legrégebben és legjobban gyámolított állattenyésztési ág legnagyobb virágzásnak örvend Magyarországon.

Hadseregünk lövészegysége ma már bőven fedezve van belföldi lötermelésünk által, sőt számos külföldi hadsereg részére is Magyarország képezi a beszerzési források egyik legjelentékenyebbikét, s ha a kiállítás után jobban és bővebben is bemutatjuk a külföldiek, hol és mily áron szerezhető be nálunk a katonai célokra alkalmas ló, úgy esetleg jelentékenyen emelhetjük meg ez irányú lókiállításunkat.

Közép és kisebb termelő, jó vérű, sebes, hámos és háts lovaink kivitele is még nagy mérvben szaporítható volna egy sikerült lókiállítás szőtt új kereskedelmi összeköttetések által.

(Vége következik.)

VILÁGFOLYÁS.

Azt hinnők, hogy a mikor az országgyűlés a bekövetkezett husvétii ünnepek alatt szünetel s a honatyák részét pihenni, részint beszámolni sietnek saját kerületükbe, a kormányférfiak is egy kis nyugalmat élveznek családjuk körében. Korántsem! Possinger, alsó ausztriai helytartó, oly rendelettel lepte meg Bécs város tanácsát, mely nemcsak magára a városra káros, hanem a magyar marhabetivel, illetőleg a pozsonyi marhavásárnak is hátrányára van. A helytartóság szükségesnek tartotta elrendelni, hogy az 1880 évi febr. 29-ki törvény 10 §-a értelmében a vasutakon szállított szarvasmarha állategészségügyi vizsgálata az osztrák-magyar államvasut marcheggi állomásán iz eszközöltessék. Az ezen vizsgálat megejtésére vonatkozó határozmányok 10 pontból állanak s fővonásokban a következők: vizsgálat alá veendő minden közvetlenül Pozsonyból jövő marhaszállítvány, származási helyükre való tekintet nélkül. A míg a kellő előkészületek hiánya miatt a marhaszállítványok felész lerakodása a vizsgálat megejtése végett nem eszközölhető, az összes Pozsonyból jövő marhaszállítványok Marcheggben visszautasítandók. A pozsonyi vásáron kiállított bizonyítványok elégteleneknek tekintendők, stb.

E rendelet egyenesen belettközik a Magyarország és Ausztria közötti vám- és kereskedelmi szerződésbe, de ellenkezik az állategészségügyről szóló törvénnyel is. Minthogy ezen rendeletnek már f. hó 5-én kellett érvényesülni, a magyar kormány kötelességének ismerte azonnal táviratilag fölszólítani az osztrák kormányt e rendelet visszavonására. Ausztriának sokkal fontosabb érdekei követelik a vámszerződés fentartását, semhogy ily önkényes eljárás által kockára tenné, csak azért, hogy a bécsi vásári rendtartást életbe léptethesse. A dolog bibéje tulajdonképen az, hogy a bécsi új vásári rendtartás behozatala által, a mennyire lehet, a magyar vágómarhát kizárhassak s ez által az osztrák, cseh, morva marha értékesíthetőségét előmozdítsák. Mert még az osztrák marhavész-törvény értelmében is az osztrák kormánynak csak azon egy esetben, ha Magyarországon a marhavész létezésé hivatalosan konstátálva van, szabad oly rendszabályokhoz nyulni,

„SZENTES és VIDÉKE“ TÁRCAJA.

Adamné asszony s a budapesti országos kiállítás.

Nem csak a férfunak, hanem a nők is vannak kötelességei a haza iránt, amint ez azon jogok élvezetéből önként következik, melyeket a törvényhozás a magyar nőknek minden tekintetben biztosított. Szentes város hölgyei igen sokra becstültek Adamné asszony látogatását, tömegesen jentek meg tisztelőre a banketten, hogy is ne? hisz könnyebb volt nekik ott megjeleni, mint Adamné asszonynak hazája fővárosából a legkellemetlenebb időjárásban Szentesre fáradozni. Mi teszi Adamné asszony nevé nagygyá, talán csak kedves modora, francia születése, finom társalgása, vagy épen írói híre? Korántsem, hanem hogy hazájáért rajong és szíve nem csak saját, hanem a magyar nemzet előhaladásáért is dobog, amint ezt lapunk egyik számában volt szerencsénk bővebben fejtegetni. Sőt többet mondunk. Azt állítjuk, hogy ő francia létere hamarabb tudott érdeklődni a magyar országos kiállítás iránt s ennek érdekében már eddig is többet tett, mint bármely magyar nő. Még nem volt alkalmunk olvasni, hogy egy magyar nő akár az arisztokrata, akár a középrendből valami mozzalmat indított volna saját hazájában az országos kiállítás érdekében. Itt van Szentes városa, mely 13 év óta tart főn egy polgári leánytanodát, melyben ugyan csak nyílik alkalom úgy a szükséges mint luxus kézi munkák készítését elsajátítani — bizonyítékul szolgál erre a mult évben városunkban rendezett háziiparkiallítás — s mit tapasztalunk? Egyetlen egy bejelentés érkezett — tehát Szentes, az előrehaladó város — egy hölgy munkája által lesz képviselve.

Bizony messze állunk Adamné asszony gondolkodás módjától, ki talán jobban szereti hazánkat, mint ön-

gyar kiállításnak Franciaországban pártolása céljából följánlott elnökséget s fölhasználok az alkalmat, hogy lábai elé tegyem hódolatomat. Hugo Viktor.

Kedves szép barátném!

Tudja, ha Ön parancsol valamit, én ellen nem állhatok. A magyar kiállítás mellett testtel-lelélekkel vagyok, rendelkezék személyem s nevem fölött. Tisztelője: Lesseps Ferd.

Tisztelt asszonyom! Ön Marc barátom levélét elküldte nekem, bizonyára tévedésből, ő kapta valószínűleg az enyémet, de hisz tartalma ugyanaz lesz. Minek kérdezi, akarok-e jönni a magyar kiállításra, amikor ön parancsolja, ugyis tudja, hogy igent mondok és őnt követem. Tisztelő híve: Coppée Ferenc

Tisztelt asszonyom! Örömmel fogadom el az 1885-iki magyar kiállításra való meghívását. Hogy tagadhatnám meg, mikor eremben a cigányok vére foly s hogy tagadhatnék én meg olyasmit, a mi önnök kellemes? Tisztelője: Daudet Alfonz

Tisztelt asszonyom! Testtel, lélekkel öné vagyok, a magyar kiállítást pártolni fogjuk; május előtt semmit, május után mindent tehetek. Kezet csókolva: About Edmond.

Tisztelt asszonyom! Elfogadom s nagyon megtisztelve érzem magam, hogy nevémet az öné mellé tette a magyar kiállítás-bizottságának listájára. Kitűnő tisztelettel: Ambroise Thomas.

Elég, minek folytassam, kezeim közt van vagy 30 hasonló levél, a melyen mindegyik aláírás egy halhatatlan nevet tartalmaz. Ilyen barátunk nekünk magyaroknak Adamné asszony.

Nem elég, hogy valakit erényei, jeles cselekedetei miatt dicsőítünk, hanem iparkodjunk ugyanazokat az erényeket elsajátítani, így a mi nevünk is dicső, a mi hazánk is boldog leend.

mint a minöket a most szóban forgó rendelet részben tartalmaz. Továbbá az is áll, hogy a magyar termények nélkül Bécs város élelmezése lehetetlen. A bécsi községtanács élelmezési osztálya f. hó 8-án értekezletet tartott, melyre szakértőkül néhány épen Bécsben tartózkodó magyar marha-hizlalót és több bécsi mészáros is meghívtak, hogy a bécsi vásárnak Pozsonyba való áthelyezésének ügyében néhány kérdés fölött tanácskozzanak. Ezen szakértők számokkal bizonyították be, hogy az új vásári rendtartás úgy a hizlalókra, mint a fogyasztó közönségre tetemes kárral jár — mert a bizományosokat kizárja. Ez ügyben az alkudozások a magyar kormány képviselői és az osztrák kormány között folyamatban vannak s ha kormányunknak lesz elég erélye állás pontját megvédelmezni, kétséget nem szenved, hogy a sérelmes helytartósági rendelet föltétlenül visszavonatik.

A külföldi hírek csupa miniszter válságokról szólnak. Berlinben az egyházi ügyek hirtelen fordulata Puttkamer miniszter távozását követeli s előtérbe lép Goszler, ki Bismarkkal egyetért az egyházi politikára nézve. Romániában Bratiano adta volt be lemondását, de minthogy mindkét ház teljesítette Bratiano óhaját s belenyugodott az alkotmány revizióba, lemondását visszavonta, tehát szent a béke. Egyiptomban a sok zűrzavarhoz hozzájárul szintén miniszterválság. — Angliában ütök Gladstont s azon általános meggyőződés uralkodik, hogy Gordon khartumi missiója eddigelé a legteljesebb fiasco s hogy az egyiptomi állapotokat Gladstone politikája egyenesen elviselhetetlenekké tette.

A városi képviselőválasztás eredménye.

(Az új képviselők csillaggal (*) vannak megjelölve.)

I. Kerület.

*Balázsovits Norbert, *Fekete Márton, *Biró Ferenc, *Csaray Ferenc, Dósa Béla. Póttagok: Tóth Sándor, Hoffer Lőrinc, Tóth István.

II. Kerület.

Nemes N. Sándor, Kanfi H. Lajos, *Boros Lajos, Szatmári Pál, *Szivos Béla, *Juhász Antal. Póttagok: Nagy K. Sándor, Kádár József, Bereceli István.

III. Kerület.

Soós Antal, *Kanász N. János, *Kalpagos Sz. Bálint, *Kürti János, *Bartha Sándor. Póttagok: Kis Pál János, Kristó N. Antal, Kürti Sándor.

IV. Kerület.

*Mészáros István, Egri Szilágyi János, *Zijj. Sz. Mihály, Kanász N. István, *Vass Lajos (kovács), *Babós József, Kálmán István. Póttagok: Sipos Mihály, id. Döme József, Kis Török József.

V. Kerület.

Döme József, Udvardi Sándor, *ifj. Pataki János, *Pap Imre, *Döme Bálint. Póttagok: Arady Kálmán, Berényi Gergely.

VI. Kerület.

*Nagy Imre (lelkész), *Szabó Lajos, *Köbler Mihály, Nyiri Sándor, *Petrovics Soma. Póttagok: Balogh János, Sulc András, Sréter Ferenc.

VII. Kerület.

Fekete János, Pataki Lajos, *ifj. Mácsai Ferenc, *Molnár Lajos, Arady Gábor. Póttagok: Egert Bálint, Fazekas János.

VIII. Kerület.

Pataki Imre, *Szabó Zsigmond, Kátay Pál András, *Berezyay Ferenc, id. Temesvári Antal, Pádár Antal. Póttagok: Soós Ferenc, Öze Ferenc, Udvardi Sándor.

IX. Kerület.

Molnár Farkas József, *Körögyi József, *Bartha István, Kiss János, Udvardi Sándor, Pirók Bartha József. Póttagok: Józsa György, Nemes János, Öze Ferenc.

HELYI ÉS MEGYEI HIREK.

— Boldog husvétii ünnepeket kívánunk lapunk t. olvasóinak.

— Lapunk mai számához félv melléklet van csatolva.

— A helybeli dal- és zeneegylet által f. hó 5-én rendezett estély a várakozásnak egészen megfelelt s úgy a pártoló tagok mint a vendégek meglegedését érdemelte ki. A dalegylet főképp a „Szerelmes kovácslegény“ című dallal mutatta be szorgalmas törekvését és előhaladását — s azt hisszük, hogy ezen dal meghallgatása vonzotta a terembe azon mindig szívesen látott, de ritkán látható vendégeket, kik oly szép számban voltak szívesek megjelenni. Nem kevésbé figyelemre méltó a zenekedvelők előadása, kik közül nem egy egész művészi bravourral játszik, a mit különben a közönség az által ismert el, hogy majdnem mindenik zenedarabot ismeretlennel kellett. Végre megrovásnak tennők ki magunkat, ha hallgatással mellőznők Várady Krisztinka k. a. s Jóó Károly karnagy zongorájátékát s Petrovics Soma ev. lelkész ur szerzeményeinek előadását. Várady Krisztinka k. a. ifjú tavaszi kora mellett már többször lépett föl a dalestélyeken s azt bátran jelenthetjük ki a hallgató közönség nevében, hogy ismételt föllépései által csak fokozódik a közönség elismerése, mi a zongoraművészetben való további előhaladására csak jótékony hatással lehet. A dalolvasó lelkész ur több új költői szerzeményét igazi szónoki hévvel olvasta föl s megértette a közönséggel, hogy a költőnek nemcsak írni, hanem eszméjétől áthatottnak is kell lenni. Az estélyt kedélyes tánc követte szokott fesztelenséggel, mely a dalestélyeket csak vonzóvá teszi.

— A 46-ik gyalogezredre rossz időjárás következett be, a midőn f. hó 8-án azaz múlt kedden Várárhelyről Szentesezre indult s az nap délután fél kettőkor körünkbe érkezett. Valóban sajnáltuk Márs ázóttó fiait s ha talán egyik-másik háztulajdonos zokon vette is a „bekvartélyozást“, most látva a szegény fáradt ka-

tonákat, nemcsak szállást, hanem ennalót is örömmel s jó szívvel adott nekik. Megérkezéseket a velők jött katonai zenekar adta tudtára a városi lakosságnak, mely a zuhogó eső dacára azonnal ott termelt a piacon s legalább látásból ismerhette meg a szegény katonák szubordinációjának szomorú voltát. Annál jobban izlett a katonaságnak a város által számukra készített jó paprikás, melyet a sóház helyiségeiben a legjobb étvágygyal fogyasztottak el. Estére minden katona szállásadójánál kapott ellátást, a tisztikar tiszteletére pedig a város bankettet rendezett Rambovszky József kávéházi termében. A tisztikarral azonban a katonai zenekar is megjelent a teremben, hogy ez egyszer trombita és d. b. szó fűszerezze a jókedvet. Volt is oly jó kedv, amilyen már jó régen nem volt. A harmadik fogásnál Kiss Zsigmond szép felköszöntést mondott ő fe ségére a kiráynra, melyet az összes jelen voltak felállva hallgattak meg. Azután szóltott Sarkadi Nagy Mihály főkapitány, azon óhajának adván kifejezést, hogy a polgári és katonai rend közt a barátságos viszony mindinkább fejlődjék és soha meg ne zavartassék. Az eziedes — nem csekély meglepetésünkre — magyar nyelven mondott felköszöntésében az egyetértés további fenntartására írtette poharát, mely egyetértés úgy a hadsereget győztessé, mint a különböző fajú es nyelvű népeket holdogga teszi. Ónody Lajos főjegyző éltette a katonai tiszt kar azon tagját, ki zászlóval az egyik, karddal a másik kezében legelől vonult be Szerajevo ostrománál a városba. A tiszt kar s a helybeli vendégek által jól tartott katonai zenekar egészen elfeledte a nap fáradalmait s ez utóbbi egészen éjfel utáni 1 óráig gyönyörködte z nevével a hallgatókat. Az eziedes sajnálkozását fejezte ki a fölött, hogy a megjelent helybeliek nem hozták el magokkal nejeiket, hogy meghallgattak volna a katonai zenét — de egy helybeli polgár, ki e sorok írója mellett ült, azt mondta halk hangon: jó is volna, hátha a menyecskék nem a zenére figyeltek volna, hanem a csörgő karda — nem jó az örlögöt falni festeni. Ki tudja, volt-e igazza vagy sem? Relata refero.

— Horváth Gyula kormánybiztos a mindszent-apátfalvi ármentesítő tarsulat tagjai és a hmvásárhelyi fensiki birtokosokból f. é. márc. 22-ik napjára összehívott érdekeltség: gyűlésének megálapodásához képest april 5-én tartotta meg újabb érdekeltségi gyűlést H.-M. Várárhely tanácstermében. Az érdekelte városok és községek, valamint a mindszent-apátfalvi ármentesítő tarsulat is mindannyian betérjesszettek nyilatkozataikat. Szezed városa kivételével, mely e tekintetben az ott most lefolyt tisztújítás miatt volt gátolva, azonban tanácsilag már tárgyalta a kérdést s a közgyűlés elé pro-pozálta a kormánybiztos előterjesztésének elfogadását. A többi városok és községek mind elfogadása mellett nyilatkoztak azon javaslatnak, hogy az eddig felmerült építési költségek fedezésére 10 millió kölcsön vettessék fel, továbbá, hogy ennek törlesztéséhez az állam 350 ezer forint évi járulékal hozzájárulása kéressék fel, a kamatok többi részét az érdekeltek fizetik, végül, hogy az időközi kamatok és a tarsulatok 1 milliót tevő adósságai engedessenek el. Csak H.-M.-Várárhely közönsége nem járult a kormánybiztos előterjesztéshez. Ugyanis a kormánybiztos előterjesztése ezen értekezletet megelőzőleg a f. hó 2-án tartott városi rendkívüli közgyűlésen tárgyalatott s a közgyűlés kimondotta, hogy mivel H.-M.-Várárhely közönségének az 1881. évi viz-zu magvaszerinti árterfelesztést elhendelő törvény megváltoztatása iránt felterjesztése van a kormánynál s arra még semmi intézkedést nem nvert, az eddigi állásponttól el nem tér, de különben is a Körös Tisza-Marosközi ármentesítő tarsulatok korábbi adósságainak viselése nem áll érdekében, valamint nem hajlandó a szentesi belvizek levezetése céljából a Kurca torkolatánál építendő zsilip költségeit kormányszámlán tekinteni. Nem is késett megjegyezni a kormánybiztos, hogy Várárhely városának ezen kérvényét nem támogathatja, mert arról már a törvény intézkedik, hogy a költségek ez évre kirovassanak, — a kurcai zsilip építési költségeire szint megjegyezte, hogy azok nélküli versengés volna, mert az ottani zsilipek megerősítési költségei is fedeztetni fognak.

— Leánynevelő-intézet. Mint biztos forrásból értesültünk, M. Mayer Ida kisasszony, okleveles tanítónő és műnsterileg engedélyezett nevelő-intézet tulajdonosa Gödöllőn, Sz.-György-napján városunkba teszi által lakását s itt a jövő iskoláévbén magán leánynevelő-intézetet szándékozik nyitni, tekintettel főképen azon leányövédekre, kik a helybeli polgári iskolát végezván, tanulmányaikat tovább folytatni óhajtják. Azonban addig is, t. i. május elsejétől kezdve vesz föl — mérsékelt díjért — tanulókat, különösen zongora, kézimunkára és németnyelvre. Örömmel üdvözöljük a kisasszony tervét annyival is inkább, mert annak kivitele egy, régtől sajnosan érzett hiányt pótol városunkban; s mert a kisasszonynak kitűnő képzettsége, eddigi sikeres működése s tapintatos és művelt nevelői modora teljes biztosítékot nyujtanak az iránt, hogy intézete egy a kor követelményeinek, mint a szülői jogos igényeinek megfelelően, — ha részökről kellő es érdemelt pártolásban részesül, melybe a t. kisasszony vállalatát a legjobb lelkiismerettel merjük ajánlani.

— Adamné asszony april 7-én a déli vaspálya gyorsvonatával Bécsből Párisba utazott Olaszországon át. Kikisérték őt a pályaházba a francia nagykövetség személyzete, valamint Pázmándy Dénes orsz. képviselő es neje (ki diszes bokkrétát nyujtott át Mme Adamnak), Horváth Gyula orsz. képv. (ki bucuzni utazott Bécsbe Budapestre!) és Arányi Miksa. Mikor a vonat megindult, a szalonkocsi előtt álló magyarok lelkesen éljenek, mire Adamné asszony ezt kiáltotta: „Toujours a vous! Szentesez for ever!“ (Mindig önöké, mindenek előtt Szentesez!)

— A városi képviselőválasztás alkalmából, amint értesültünk, némelyek saját érdekekben hallatlan tolokással jártak el. Utólagosan nem akarjuk őket — minthogy erre nem számítottunk — megróni, de kijelentjük, hogy hasonló alkalommal az ily tolokodó fra-

tereket lapunkban névszerint fogjuk megnevezni. Jó lesz ezt jövőre figyelembe venni.

— Föloivasás. A szentesi kereskedő ifjak önképző és segélyző egyesülete helyiségében e hó 13-án azaz husvét első napján d. u. 3 órakor Sima Ferenc ur szépirodalmi föloivasást tart. Vendégek, hölgyek is szívesen láttatnak.

— Nyilvános köszönet. A szentesi dal- és zeneegylet által f. hó 5-én tartott hangverseny alkalmából Rambovszky József ur kávéházi termét szíveségből engedvén át az egylet részére; fogadjá ezért a nyilvánosság előtt őszinte köszönetünket. Szentes, 1884. april 10-én a rendező bizottság.

— Öngyilkosságok. F. hó 9-én Molnár Imre, Somodi Ferenc bérése és Szépe József, Szegi Ferenc pásztor, ismeretlen okból magokat felakasztották.

V E G Y E S.

[*] **Bogyó Alajos szülingazgatóknak**, kinek társulata múlt nyáron városunkban működött, a beszercebányai magyar színészetet pártoló egyesület 800 frt. segélyt szavazott meg. Ily áldozatok tud hozni a felvidék a magyarosodás érdekében! Ezen színtársulat e héten Beszercebányáról Selmecbányára költözik át.

[*] **Szép szokás** uralkodik Szegeden, a melyet minden város és község követhetne. Ugyanis a tisztújítás befejeztével az újonnan megválasztott tisztikar, élén a főispán, megjelent a templomban, hogy részt vegyen a tisztújítás alkalmából tartatni szokott háladó isteni tiszteletben. Ez a szokás arra figyelmezteti a tisztikart, hogy Pál apostol szavai szerint a kezökbe letett hatalom istentől ered.

[*] **A jász-nagykun-szolnok** megyei gazdasági egylet f. évi május 18-án szarvasmarha, esetleg sertés- és állami lötenyésztési jutalomdíjostással egybekötött lökiállítás, továbbá ekeversenyt, vetőgép-, borona- és henger kiállítást rendez.

[*] **Szegedről** 110 iparos jelentkezett mint kiállító az országos kiállításra. A város a szegényebb sorsu kiállítók segélyezésére 2000 frtot szavazott meg.

[*] **A bécsi madárkiállítás** f. hó 4-én nyit meg s 11 napig tart. A kiállítás tartalma alatt tartja a madártani kongressus is üléseit.

[*] **Az országgyűlés** a husvétii szünet után april 17-én folytatja az ipartörvényjavaslat részletes tárgyalását.

[*] **Regényes történet.** Aradon történt. Néhány nap előtt egy fiatal ur és egy fiatal hölgy szálltak meg az előkelőbb fogadók egyikében. Az ur hugonnak hívta a hölgyet, a hölgy pedig bátyámnak szólította a fiatal embert. Két egymásba nyílt szobában laktak. Ige gyöngöden bántak egymással. Pár nap múlva a bátyám félre hívta a nézetű pincért s átadta neki arany-oraját láncostól s még hozzá egy női karperecset azzal a megbízással, hogy helyezze el valami s old helyen, mert egy pénzecs levél váratlan kimaradása miatt zavarba jutott. A pincer elvállalta a megbízást, hisz nem elő-zár köz-eit effle ízletet. Elmegy egy aradi ékszerészhez, de egyelőre nem jutlat szóhoz, mert az ízletben egy utazóközpönyeges öreg ur dühösen lármáz és toporzékol. Pincerünk annyit ort az egészből, hogy valami segédet szüdnak meg valami leányasszonyt, a kichez a haragos urnak valamiféle köze van. De hát ő nem várja végig az egész lamentációt: összemarkolászsa a rábizott arany ingóságokat, hogy fölbuccsúltsse. A karperec láttára dühösen ugrik elő az idegen, a kiről később kintunk, hogy Erdélybe való es aranyműves, s a „hugom“ az ő leánya, a „bátyám“ pedig aranyműves-segéd, a ki az ő ízletében volt alkalmazva. A dolganak, mint egy aradi lapban olvassuk, házasság lesz a vége.

[*] **A szajoci-kunzentmártoni helyi érdekű vasut** érdekeltsége felhívást intézett a közönséghez a vasutvállalat tulajdonát biztosító törzsrészevények aláírására, illetőleg a részvénytársaságba való belépésre. Minden egyes törzsrészevény 100 forint értéket képvisel, miből az aláírás alkalmával minden egyes részvevény után 34 frt., — továbbá 22 frt az építés engedélyezésétől 3 hó alatt, végül 2. frt ugyanazon naptól számítandó 9 hó alatt fizetendő. Aláírások elfogadtatnak a külső — szolnokmegyei takarékpénztárnál Szolnokon, a tisztavidéki hitelintézet és takarékpénztárnál Szolnokon, Lippich Gusztáv ügyvéd bizottsági pénztárnoknál Szolnokon, Tiszaföldvár város közházánál és Kunzentmárton város polgármesteri hivatalánál. Az aláírások záréjeje f. évi april hó 15-ik napjának déli 12 órája. Ajánljuk a töképenzések figyelembe.

Jókai Mór a világirodalom e nagy alakjának legújabb regényeit öleső füzetes kiadásban bocsátja közre Révai Testvérek könyvkiadóhivatala Budapestben. Az a cél legeg előt, hogy a halhatatlan költő ragyogó művei bejussanak nem csak a gazdagok könyvtárába, hanem a szegényebhek sorsnak könyvtácaira is. Bír-hassa azokat minden magyar ember, Jókai alakjaiban és búbajos nyelvében lássa, szeresse hazáját megszüpülve, a költsézet fenyevel megaranyozottan. Jókait nem elég kiadni, Jókait el kell terjeszteni. Ezt tűzte maga elé a kiadó cég s mindent meg fog tenni, hogy a közönség Jókai műveit minél olcsóbban s minél élvezhetőbb alakban kapja. A szöveghez **Jókai Róza** (az ünnepeit író leánya) fogja rajzolni a képeket, melyek természetesen jobb, igazabb magyarázóit s hangulatosabb kisérőit lesznek a költő alakjainak es szellemének, mintha idegen kéz rajzolná, saját, némeylekro nagyon is előtő felfogása szerint. Szükséges-e Jókai műveit bővebben ajánlani? Hiszen az ő neve ismerősen, kedvesen esendül széles e világban, ahol őrző szívek, művelt kedélyek vannak. Csak épen itthon kellene-e magyarázni, ki ő s hogy ír ő? Csak épen itthon, hol csillogó zamatos humorát, nemes költészetét, nyelvénnyek gazdag szin-pompáját teljesen lehet élvezni? Nem szükséges itt Jókait ajánlani — csak a közönség minél tömegesebb pártfogását kell kérnünk, hogy terjedjenek el művei úgy, a hogy arra Jókai méltó s legyen a közönség is méltó arra, hogy Jókaija van. Jókai Mór újabb regényei című vállalat a költőnek csakis azon műveit fogja közölni, melyek eddig könyvalakban nem jelentek meg es csakis a lapok hasábjain láttak napvilágot. Az első mű, melylyel Jókai Mór újabb regényeinek kiadása megindul: „**A lösezi fehér asszony**“ című ötkötetes regény, a nagy költő egyik legnagyobbabszabása, legérdekesebb alkotása. A vállalat 2 1/2 ives, nagy nyolcadrótű füzetekben fog megjelenni, még pedig egyelőre kéthetentki egy füzet. Egy-egy füzet ára 25 kr. Megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben. Előfizetési ára: Egész évre (26 füzet) 6 frt. Félévre (13 füzet) 3 frt. Az előfizetések legelőszértebben postai utalványon küldhetők be a kiadóhivatalhoz: (Budapest, IV. váci-utca 11 sz. a.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
BALÁZSOVITS NORBERT.

NYILTTÉR.

Soha se késő!

Egy új s észszerű gyógymóddhoz folyamodni még akkor se késő, midőn már sokféle orvosi szert hasztalanul megpróbáltunk. Minden betegséget, a mely tiszttalanul, romlott vérből származik, gyorsan, biztosan s fájdalom nélkül meg lehet gyógyítani Brandt R. gyógyszerész híres svájci labdacsaival. Egy doboz ára a gyógyszer-tárakban 70 kr.

A vételkor figyelni kell arra, hogy a dobozon rajta van-e a fehér kereszt vörös mezőben es Brandt Richard gyógyszerész névaláírása.

Üzlet kiárúsítás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **rendkívüli alkalmat** nyujtok azon családoknak, kiknek azon szomorú kötelezettségök van, sirköveket vásárolni, ragadják meg ez alkalmat és vegyenek most, mert többé ily alkalom nem lesz, miután üzlethelyiség változtatása miatt

VÉGELADÁST

hirdetek. Ezt annyival is inkább ajánlom a n. é. közönség figyelmébe, minthogy dús választékú mindennemű temetkezési cikkek-, sirkövek- és koporsókból álló raktáramat

a Sajtós-féle házból a Pollák-féle piactéri házba

fogom áthelyezni. Ezen áthelyezés miatt érdekemben fekszik raktárom készletét lehetőleg kevesbiteni és kiárúsítani, miért is készletem árát **gyári áron alól, általában 30—50 százalékig leszállítottam**, sőt vannak darabok, melyek **féláron alul is kaphatók**.

Tisztelettel fölhívom tehát a n. é. közönséget, hogy ezen rendkívüli alkalmat felhasználás alulírott üzlethelyiségét minél számosabb látogatással szerencsétlenül sziveskedjék, a mikor kétségtelenül meggyőződend, hogy jelen felhívásom nem szédelési számításon alapszik. A fentnevezett cikkeket részlet fizetés mellett is kiszolgálom

Kiváló tisztelettel

KRAUSZ MÁRK,
sirkő-, érc- és fakoporsó-raktárlajdonos Szentesen.

Figyelemre méltó!

Dús választékú mindennemű temetkezési cikkeknek főraktára.

Vörös márvány- és fehér porosz gránit-sirköveknek főraktára.

HIRDETÉS.

A főutcába Hadzsy-féle házban

egy nagy bolthelyiség raktárral,

egy 3 szobából álló lakás,
külön vagy a bolttal együtt is folyó évi

szent-György naptól

kiadó.

Bővebb értesítést ad a háztulajdonos

WEISZ BERNÁT.

Árverési hirdetmény.

Csongrád megye tulajdonát képező és használaton kívül helyezett több rendbeii ingóságok u. m. elavult bútorok, ajtók, ablakok, ablakredőnyök, ablaktáblák, továbbá vaskályha darabok, különféle vasak és egyéb láttári tárgyak **f. évi ápril 17-én d. e. 9 órakor Szentesen** a megyeháza udvarán a legtöbbet ígérőknek, azonnali készpénz fizetés mellett, nyilvános árverésen eladatul fognak.

Szentes, 1884. ápril 8.

Kamocsay Laszló
várnagy.

Egyedüli legjutányosabb és legjobb megrendelési mód!

Az itt felsorolt árucikkek és munkák a megnevezett első rendű cégektől a legjutányosabban és a legbiztosabban egyedül és kizárólag a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ”

szerkesztőségétől (Budapest, VII. Károlykört 7.) rendeltetnek meg.

A következő **előnyök** biztosítanak: 1. Csakis kitűnő minőségű cikkek és munkák, csakis első rendű cégektől küldetnek a megrendelőknek, egyedül az eredeti áron, eredeti árjegyzékek szerint. — 2. A megrendelő egyetlen levelezési lappal összes szükségletét fedezheti s megtakarítja a külön külön szállítási költséget. — 3. A csillaggal megjelölt cikkek és munkák **szabott** árából 10 %ot **engedünk** s 10 frton felül portómentesen szállítunk mindent. — 4. A megrendelőnek megrendeléseit és levelezéseit díjmentesen teljesítjük. — A szállításokat Vajda Béla első rendű spediteur eszközli.

Minden küldeményért **hármás jótállás: a cégé, a spediteuré és a „N. H.” é**

I. Gyógykülönlegességek.

Brázay-féle sóborszesz. 42 különféle betegségben fölrhetően hatásu, egy házban sem hiányozhatik. Ára 80, 40 kr.

Hungária kávé. Szakály Antaltól, Gyomorhajban, bélhurutban stb., szenvedőkre rendkívül jó hatásu. Egészségesekeknek megbecsülhetetlen. Egy kil. 14. 20k.

Forty-féle egyetemes sebtapasz. Minden seb azonnali gyógyítására. Árj szerint. — **Weisz M-féle** universalis sebkenőcs, ára 30, 50 kr.

Hoff János-féle egészségi sörök 1 palack 60 kr. maláta cukorkák 20 kr., malátakivonat 70 kr. — **Strausz B.** mellsöre, hűsítő labdaccai és mellpasatillái. Árj szerint. — **Kárpáti egészségi labdacok** köhögés, görvély, mellbajok ellen Friedrich főraktárból 21 kr.

Gyógykülönlegességek Török József főraktárból: szakállnövesztő 2 frt 60 kr. — Vas bravis 3 frt. — Különösen ajánljuk:

Szem-esencia dr. Leboistól, francia szemgyógyvíz, egészséges szemek erősítésére is megbecsülhetetlen hatásu, ugy hogy minden szemre féltékeny egyetlen családnál sem szabad hiányoznia; gyenge, beteges fájós szemekre nézve s egyáltalában minden szemhaj, bántalom vagy betegségben nélkülözhetetlen, minthogy e nemből a legkiválóbb gyógyhatásu s a legnagyobb orvosi tekiutélyek által a legjobban ajánlt medicina. Török Józsefen kívül kapható a vezérképviselőnél: Müller L. Soroksári-utca 4. Egy üveg 90 kr.

Ürmös-esencia. Arany érnekel kitűtetett gyógyszer bélhurut, étvágytalanság stb. esetén. Vörös borhoz a va a legkiválóbb ürmöst adja. Török J en kívül kapható id. Müller Jakab feltalálónál (Rostély utca, saját háza), ára 50 kr. Nagy palack (mástél liter) 3 frt. 50 kr. Haszn. uta.

Köszvényvászón Török József gyógyszerárából.

„Szultána-növény-szappan,” Nemencsek-féle, bőrbetegség, májfoltok, szeplők, hajkorpa és migrain ellen. Ára 35 kr. Vezérraktár Sinkó Józsefnél.

Fácányi A. gyógyszerárából a következő nagyhirű elismert különlegességek: a) Fácányi féle **magy. édes mustár** gyomor- és bélhurut ellen stb. 1 frt 50 kr. b) **F. Z. foggapír** fogfájás, arc és fülszaggyatás ellen. Egy csomag 70 kr. c) **F-f. Phenyi szappan** bőrbetegségek ellen 70 kr. d) **Sóborszesz** szakértő által 1frt 20 kr 70 kr.

Ezen felül mi. den gyógykülönlegesség árjegyzék szerint.

II. Pipere-szerek.

Blaháné-arcpor. Müller M. illatszertárból. Ugyanonnan mindennemű pipere és illatszerek.

Jaulusz-féle „Juno-crème” ásványmentes, ártatlan szerekből, szeplők, májfoltok ellen 1 frt 50 kr. — „Juno pasta” az arc hófehérré tételére 2 frt. „Juno-puder” 60 kr A bécsi és budapesti vegytani intézek a legjobban ajánlják; rendkívül kaptos pipere-szerek.

Uj magyar hajfestő-szer a természetes szín visszaállítására. Tokody-féle, ára 2 frt 50 kr.

Szultána-pipere-szappan. Minden boudoirban nélkülözhetlen csodálatos hatásu, elismert. Ára 3 dr. 1 frt. Nemencsek-féle. Vezérraktár Sinkó J. nél.

Hajnövesztő-szer Hausner R. családii titka. Ára 1 frt 40 kr.

Ezen felül minden pipereszer árj. szerint.

III. Gazdasági és háztartási cikkek.

Az „Első m. fekete bőrkenőcs-gyár” gyártmányai. Fekete bőrkenőcs 1 frt 20 kr. sárga 1 frt 50 kr. Érc tisztító 10 kr. Kettős veencei bőrlak 60 kr. Nemencsek-féle. József főhgy udv. szállítója. Katonai, csendőri stb. szállító. Vezérraktár Sinkó Józsefnél.

Egyetemes hideg enyv, Singer-féle. Edények, tüvegek, pipák, fadarabok és bőr összeragasztására. 20 kr.

Mosdászky-féle fénymáz. — **Nemencsek-féle** érc tisztító 10 kr. Vezérraktár Sinkó Józsefnél.

Rovarpör, Polsch-féle 1 frt. — **Patkányirtószér** Reiszlól 1 frt.

Ezen felül minden háztartási és gazdasági cikk eredeti áron.

Divatárúk, ruházat.

Ferfi divatárúk és fehérművek Karikás Lajostól. — **Egészségi fehér neműek** és öltözetek dr. Jäger Gusztáv-féle a budapesti főraktárból. — **Kalapok** Nyerges M. gyarából.

Női divatárúk Monaszterly és Kuzmik udv. szállítóktól. — **Női ruhák** Friedrichól, a volt Alter és Kiss főszabásztól.

Cipők, Lörcinc István gyarából urak, hölgyek és gyermekek számára

Ezen felül minden árak eredeti árjegyzék szerint.

Mindenfélék.

A **Gchwindt féle** szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyári részv. társaság Budapesten szesz-, élesztő-, likőrből, rumból és ecetessentiából álló készítményit ajánljuk. Gyár és fűrdőintézet: Józsefváros, állói-ut. Főraktár: Károlykört 17 sz. báró Orcy-féle ház.

Butorok, az I. butor-ipar-társaságtól, — **Excellentzék** 16-féle célra Schöberl K.-tól. — **Pénzszekrények,** Wiese Fr. udv. száll. — **Vasbutorok** Stitz Henrikől. — **Ágy neműek** Hüttel Tivadar udvari szállítóktól.

Üveg neműek Stölze és fiai gyarából. — **Kocsik** Bogdán J. gyarából. **Lószer számok** Szigeti L.-tól — **Tornaeszközök,** szerszámok, malomkövek, konyhaeszközök Geitner és Rauschtól.

Billard és tekeasztalok Gyöngyössy J.-tól. — **„Ariston”** önjátszó szalon-hangszer 25 frt a főraktárból. — **„Orchestrion”** önjátszó óriási zeukar ára 1000 frttól fölfelé; a főraktárból. — **Zongorák** Lédecy gyarából.

Lőfegyverek, pisztolyok ssb. Kirner udv. szállítóknál. — **Vadászati** és uti cikkek Kertész Tódortól.

Gazdasági gépek Fehér Miklóstól. — **Varrógépek** Neidlingertől. — **Mesterségekhez** szükséges szerszámok Geitner és Rauschtól.

A **legkiválóbb eredeti francia pezsgőborok** Jaques Louis Frères francia ég budapesti vezérképviselőjétől, Müller L.-tól, Grand vin de la couronne 3 frt 80 kr. Carte blanche 1-ére chois 3 frt 50 kr. (Soroksári utca 4. sz.)

Essentiák mindennemű likőr gyártására Watterich Arnold gyarából **Sikerült és szép arcképek** Neumann Ign. műterméből. Szénrajz 3 frt. krétarajz 6 frt, olajfestm. (életnagyság) 8 frttól fölfelé. A fénykép sértetlenül visszaküldetik. — **Arcképes** választási zászlók k. sz. Neumann Ig. műterméből.

Vésnöki munkák, pecsétnyomók, bélyegzők, pecsétbélyegek, monogramok a legolcsóbb szabott ár szerint.

Schmitt Adolf és társa m. kir. szab. börgyára szij-, bőrneműek- és gép szijakban (hársfa-utca 1. sz.) a monarchia legnagyobb gyára (Hadfelszerelés) számos kitüntetés.

Humayer Károly (soroksári-utca 94. sz.) mészko- és téglágető gyárat mint Budapesten a legszolidabbat, legjutányosabbat és a legnagyobb szállításokra legképesebbet az építkező községeknek, hatóságoknak és magánosoknak legjobban ajánljuk.

Egy szóval minden munka és cikk, nyomtatott árjegyzék szerint készítettik és szállítatik.

Első központi szétküldési helye Magyarország összes kiviteli terményeinek áruinak és gyártmányainak (Tokaji, ménesi, balatonvidéki borok Vámosy Lajos utján, kőbányai sörök Dittrich és Gottschlig utján, huskonszervek Weisz testvérektől, selmeci pipák Heller F.-tól, magyar vas, acél stb. Vadhus Pál K.-tól, lámpák, papír, szappan, szegedi paprika, gácsi posztó, stb.) mi ud legdirectebb forrásból, szabott áron és az eredeti cég árj. szerint. — **Elegendő egy levelező lapot írni a**

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ”

szerk. (Budapest, VII. Károly-kört 7.)

Pontos, becsületes és gyors szolgálat.

Védjegy 419. és 420. szám.

FIGYELMEZTETÉS.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag ki-
tűntetett sósorszesz készítményem — elegandóságánál fogva — sok után-
zásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címje-
gyeimet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját ve-
szem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti ipar-
kamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl :

csúszós szagatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, bénulások.
stb. ellen. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fognak
fenyét elősegíti, a foghúst erősbíti és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a
szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos és szer fejmosásra is a hajde-
gek erősítésére, a fejkorpa-képződés megakadályozására és annak eltávolít-
ására.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40 kr.
Használati utasítás magyar vagy német nyelven, bizománysaim névsó-
rával ellátva, minden üveghöz ingyen mellékelteik.

Brázay Kálmán

Budapest, IV. kerület múzeum-körút 29. sz.

Kapható Szentésen: Várady Lajos és Podhrádszky Ferenc gyógyszerészeknél, továbbá : Molec Károly,
Dobray S., Hj. Soós Imre, Abaffy L., Szépe Károly, Robitsek Gábor, Szabó és Balogh, Saághy Jozsef, Szénássy
Ferenc, Gunszt Lipót uraknál.
Szegváron: Tóth Jánosnál.
Mindszenten: Rosenbreuer J., Szobotka A.
Csongrádon: Thomka Gyula, Csejtey Lajos, Rablócky Pál, Cziner S., Bagossy József, Schwagel Jó-
zsef, Wellisz J. uraknál.

Vasbutor részletfizetésre.

**Ágyak, gyermekágyak, bőlesők, gyer-
mekkocsok, éjjeli szekrények, asztalok**
márvánnyal és a nélkül, **mosdó asztalok**, sod-
ronyágybetétek, **kanapék, fotelek, székek**,
keritpadok, székek és sátrak, lószór, afric,
tengerifü és szalma matraccok stb.

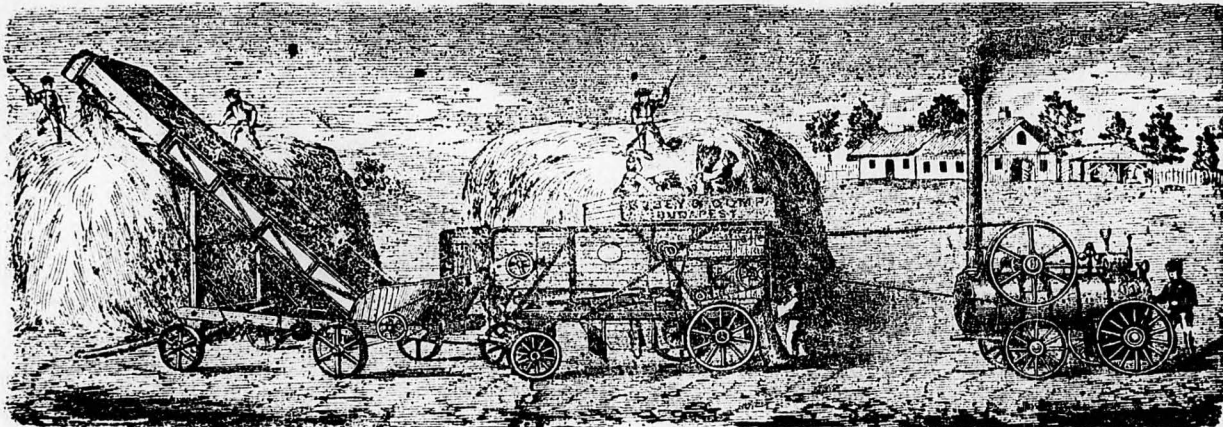
félhavi és havi részletfizetésre.

Vidéki megrendelések pontosan eszkiösszítet-
nek. — Kívánatra árjegyzőkhöz és minta la-
pok ingyen és bérmentve küldötnék.

HOFFENREICH JAKAB

vasbutor és gyermek-kocsi gyári raktára
Budapest, V. főrdő-utca 4 sz.

ROBEY & COMP.
BUDAPESTEN, ÜLLŐI-ÚT 35. SZÁM.

Gőzcseplőgép-készleteket venni szándékozók
sziveskedjenek a gyári árak iránt **ROBEY**
& **COMP.**-hoz mint az eredeti

vasgarnás cséplőgépek gyárából

fordulni. 2¹/₃, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerűt eséplő sze-
dek gyárunkban mindenkor készleten vannak.

**Pipere-, cipő- és kalapraktár a
„MENYASSZONY“-hoz**

Hoffman Jakab

ajánlja a tavaszi és nyári időnyire legnagyobb választékban berendezett raktárát annival is inkább, mivel az idén nagyobb gondot fordított arra, hogy bevásárlásainál monachiának és a külföld gyároival egyenes összeköttetésbe lépjen, és ez alkalommal azon kedvező helyzetben van, hogy még a főváros hasonló üzleteivel is az árakra nézve versenyezhet s az eddigi áraknál 20–30%-kal olcsóbban fogja kiszolgálhatni árucikkeit a n. é. közönségnek.

NAGY RAKTÁR

**férfi-, női- és
gyermekcipőkben,
kalapokban,**

ingekben, gallérok, nyakkendők, botok, nap- és esernyők, legyezők, prágai kezytük, csipkék, kézi bőröndök, fakofferek,

francia miderek

pakfong, alpakka, chinaeszt evőeszközök, illatszerek, finom fogpaszta, legjobb gráci mosdószappanok, madárkalitkák, gyermekjátékok, gyermekkoscsik.

Valóbi harzi kanári madaraknak megrendeléseit szívesen eszközli.

Egy jó házból való fiú tanoncul fölvétetik.

43 sz.

1884 v.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX t. c. 102 § a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a szentesi kir. járásbíróság 582 sz. végzése által Berczeli István javára Tóth Lajos ellen 1000 frt. tőke, ennek 1884 évi 570 számú végzésben kitett időktől 6% kamatai és eddig összesen 16 frt. 50 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólilag lefoglalt és 50 frtra becsült bolti cikkek, üveg és porcellán neműkből álló ingóságok nyilvános árve rés utjn eladatnak.

Mely árverésnek az 582/1884 p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Szentesen, végrehajtást szervezett böhelyiségében leendő eszközésére 1884-ik évi April. hó 24 ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-évi LX t. c. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígerőnek becsárou alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX, t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szentesen, 1884-ik évi apr. hó 5-én.

Végh Sándor

kir. bírósági végrehajtó

Hirdetmény.

A folyó évi ujoncozás apr. hó 25-én veszi kezdetét és tart apr. 30-ik napjáig, még pedig:

Aprilis hó 25-én tárgyaltnak a felszólamlási kérvények, s ugyan e napon az I ső korosztálybeli hadkötelesek közül előállittnak azok, kiknek sors számuk 1-től 120 ig terjed.

Apr. 26 án azon I-ső korosztálybeliek, kik 121 sors számtól 241 sors számig, valamint azon II-ik korosztálybeli hadkötelesek, kik 1-től 70 sors számig vannak felvéve.

April. 28-án azon II-ik korosztálybeli hadkötelesek, kik 71 sors számtól 303 sors számig vannak felvéve.

April. 29-én, azon III-ik korosztálybeli hadkötelesek, kiknek sors számuk 1-től 305 sors számig terjed.

April. 30-án a címvesztettek s idegen illetőségű hadkötelesek fognak megvizsgáltatni s ugyanazon napon a lajstromok egyeztetnek s lezártnak.

Az igazolatlanul távol maradók a törvény szigorával fognak sulytatni.

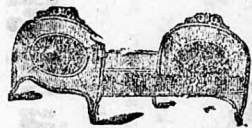
Szentes, 1884. apr. 4.

ÓNODI LAJOS

főjegyző.

PAULY ANTAL,

alapittatott 1816-ban.

ÁGYNEMŰ-GYÁROS.

BÉCS 8. Lerchenfelderstasse 36.

ajánlja gazdag raktárát, mindenféle ágyneműekből, u. m. vaságyak, ágybetétek, matrácok, levart ágyterítők, ágyifelhőrneműk stb. valamint nagy választékot. ágytollak, pelyh, dunna és főtt lőszőrből.

Arjgyzék rajzokkal együtt ingyen és bérmentve.

Bérleti hirdetmény.

A szentesi takarékpénztár házában f. évi april 24-től kezdve egy kis utcai bolti helyiséget

bérbe ad

Az igazgatóság.

Kiss Sándor cipész mesternek I. t. 272. sz. házánál egy udvarra nyíló padolt, butorozott hónapos szoba azonnal kiadó. — Két rendbeli lakás pedig szt.-György naptól kiadó.